بوگونگی ایرتکلر توپلمی

کاکامراد ایرتک ایته‌دی

یازووچی: ذبیح مهدی

اۇگیرووچی: محمدحسن تۇلقین

نقّاش: رستم رمضان

بویوک الله نامی ایلن

بوگونکی اېرتکلر تؤپلمی

ذبیح مهدی نظری آستیده

ترتیب سان: ۱/٦۷/۹۰

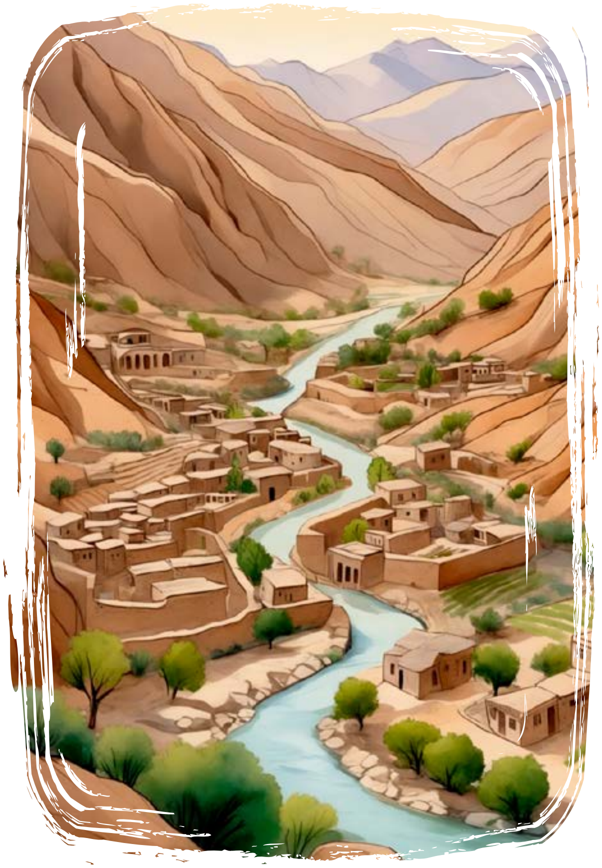

کاکامراد ایرتک ایته‌دی

یازووچی: ذبیح مهدی

اؤگیرووچی: محمدحسن تؤلقین

نقّاش: رستم رمضان

گهواره نشریاتی

بوگونگی ایرتکلر تۉپلمی

کابل ۱۴۰۲

کاکا مراد اېرتک ایته‌دی

یازووچی: ذبیح مهدی

اۉگیرووچی: محمدحسن تۉلقین

نقّاش: رستم رمضان

ایدیتور:محمد عالم کوهکن | صفحه‌لرنی ترتیبگه سالگن: تقی وحید

ناشر: گهواره | نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۲ | شماره‌ی مسلسل: ۱/۶۷/۹۰

شابک: ۹۷۸-۱-۳۱۲-۱۵۷۴۵-۳ | ISBN: 978-1-312-15745-3

چاپ حقی گهواره اوچون محفوظ دیر.

پست صندیقی:کابل، مرکزی پسته‌خانه، صندیق سانی ۳۹-۰۴۳

بېلگی: تایمنی اۉن بیرینچی سرک،۸۵۸اوی، تۉرتینچی ناحیه، کابل، افغانستان

وب‌سایت: www.gahwara.org | ایمیل: info@gahwara.org

فیسبوک: fb.com/gahwaraGroup | انستاگرام: @gahwara_original_page

9 781312 157453

گـــهـــواره

یازووچیلر گروهی:

آرزو آریاپور، ذبیح حیدري، ذبیح مهدي، فرشته مهدي،
محمد حسن تؤلقین، مهدي نایاب، ندا فرحت، نوید صدیقي
ادیتور: نوید صدیقی | **کیفیت نظارتچیسی:** مهدی نایاب

یاش اولوغلرگه نېچه آغیز سۉز

گهواره افغانستانلیک باله‌لرگه کتاب ترجمه و تالیف قیلیب بېریش نیتیده بیر قنچه رسام، یازووچی، ترجمان، ویراستار و صفحه‌لرنی ترتیبگه سالووچی یاشلر تشبثی بیلن تاسیس ایتیلگن گروه. اوشبو گروه هلیگچه فارسی، پشتو و اۉزبېکی تیللریده بیر قطار کتابلرنی تالیف قیلگن. شونینگدیک گهواره گروهی تورک، اردو، دنمارک، انگلیس، جاپان، روس، آلمان و فرانسه تیللریدن ایریم کتابلرنی پشتو، فارسی و اۉزبېک تیللریگه ترجمه قیلیب جاپگه تیارله‌گن. گهوار گروهی شعر، حکایه، داستان و باشقه قیزیق موضوعلرنی اۉز ایچیگه آلگن کتابلرنی باله‌لرگه یېتکزیب بېریشنی اۉزی‌نینگ بیرینچی بورچی دېب بیله‌دی. بو ایشدن اساسی نیت باله‌لر آنگینی اۉستدیریش دیر. افغانستاندن تشقری یورتلرده دنیاگه کېلگن یا - ده باله‌لیک پیتیده چېت اېلگه کېتگن گودکلرگه آنه تیللرینی اۉرگه‌تیش اوچون شرایط یره‌تیب بېریش گهواره گروهی‌نینگ ینه بیر اساسی آماجی حسابلنه‌دی. بو تۉغریده حرمتلی آنه‌لر و آنه‌جانلردن بیزگه بی‌واسطه همکارلیک قیلیشلرینی سۉره‌گن حالده، بو کتابلرنی جَجَی باله‌لر قۉللریگه یېتکزیب، اولرگه اۉقیب بېریشلرینی آرزو قیله‌میز.

گهواره

گهواره نینگ یاش ترتیبیدهگی گروهلری

الف گروهی: مکتب تیارگرلیگی و بیرینچی صنف

ب گروهی: ایکّینچی و اوچینچی صنفلر

ج گروهی: تۉرتینچی، بېشینچی و آلتینچی صنفلر

د گروهی: یېتـّینچی، سېکّیزینچی و تۉقّیزینچی صنفلر

ر گروهی: اۉنینچی، اۉن بیرینچی و اۉین ایکّینچی صنفلر

www.gahwara.org

بو ییل حوت آییده آته‌م تیلینگن کچالولرنی یېرگه کۆمیب اوستیگه بیر نېچه بیل توپراق هم تشله‌دی. قیش‌نینگ قهرتان ساووغیده بغری ساوویب یاتگن یېر یوزیده‌گی موز (یخ)نینگ اېندیگینه اېریگن کونلرینی آلیس - آلیس اېسله‌یمن. باشقه ییللر کبی، غلاوجه قیلگن قۆللرینی آسمانگه کۆتریب دعا قیلدی آته‌م. او تیلی آستیده بیر نرسه‌لر دېب پیچیرلب آسمانلر تنگریسیدن مۆل یاغینگرچیلیک ییل، اېکینلری سیر حاصل و برکتلی بۆلیشنی ایسته‌دی.

ای ربیم، اعطا قیلگن یېرلرینگدن بو ییل بیزگه کۆپ و برکتلی حاصل آلیشیم اوچون یاردم بېر!

اۆشه کونی ایستیتمم بارلیگینی هم اېسله‌یمن، اۆیلردیم که ایکّی یوزیم قیپ قیزیل اناردېک و قباغلریم ایسّیقدن الاوده‌ی کۆیردی. خودی آنه‌مگه تندیرده کچالو پیشیریشده یاردم بېره‌یاتگندېک، قیزیگن اېدی یناقلریم. قۆی یونگیدن تۆقیلگن قدیفه‌ده اۆزیمنی یخشیلب محکم اۆره‌گن اېدیم. آته‌م نینگ آرزولری رویابگه چیقیشنی کۆنگیلده‌گی اۆمنچیم اېدی، چونکه آته‌م‌نینگ آرزولری مېن بیلن آنه‌م‌نینگ هم مشترک آروزلریمیز اېدی. کیچیکلیگیمدن بېری آته‌م‌نینگ هر دایم تینمه‌ی ایشله‌شینی اېسله‌یمن، لیکن حوت و حمل آیلریده حددن کۆپ ایشلب محنت قیلردی. او کۆپ وقتلر ایکّی آیدن سۆنگ کچالو پللرینی آغدریب تشلردی. انه شو کونلردن بیری‌نینگ سۆنگگی دقیقه‌لریده، آته‌م چرچاق تنه‌سی و قۆللری غلاوجه اوریب قوجیره‌گن حالتده، اېکینزار لریدن اویگه قه‌یتیب کېلدی. لېکن، حال و احوالی هر کونگی دېک اېمس، بیر آز پریشان بۆلگنی سېزیلردی. لیپیلب تورگن رکابی‌نینگ ضعیف یاروغیده او و آنه‌م‌نینگ سیماسی آقرگن کۆرینردی. کۆزلریم اویقودن یومیله‌دیگن حالگه کېلیب سوزیله باشله‌دی، کۆرپه‌نینگ چېتیدن باشیمنی چیقاریب ایکاولرینی کوزه‌تردیم و اۆز آره‌لریده استه - سېکین گپیریب اۆلتیرگنلرینی اېشیته‌من؛

صحبتلر کچالو اېکینی و حاصل نینگ نا انیق کېله‌جگی حقیده اېدی.

آته‌م دېدی:

دریانینگ سووی هم قوریب قالگن. یوقاریده‌گی قیشلاق اهالیسی‌نینگ هم سوو قیینچیلیگی بار، شونینگ اوچون هم بیزلرنینگ یېرلریمیزگه سوو یېتیشمه‌یدی. کاکامراد دریادن قوییراقده جایلشگن آهنگران قیشلاغی اېکینلری سوو یۆقلیکدن بوتونله‌ی قوریب، اۉرته‌دن کېتگن اېمیش دېب اېشتگن اېکن، خاتینیگه قره‌ب ایتدی.

اوی‌نینگ باشقه بیر چېتیده، بووه‌م کۉز عینگی آستیدن قره‌ب قۉییب، اولرنینگ گپلریگه دقت بیلن قولاق سالردی. آته‌م‌نینگ گپلریدن کېین آنه‌م‌نینگ سېسی اېشیتیلدی:

- اوییمیز کۉییب کېته‌دی اونده. قنده‌ی قیله‌میز؟
- کېین حیران بۉلیب قالگن گل‌جان! بو قرضدارلیک قیغوسی خلاص بۉلمه‌ی سوو یۉقلیگی غمی هم اونگه قۉشیلدی؟
- یېرلرنی نېچه مرته سوغارردینگیز؟
- هر ییلی آلتی مرته سوغارردېم، اما، بو ییل اوچ مرته‌دن آرتیق سوو بېره آلمسمن دېب اۉیله‌یمن.
- ای ربیم!...

آنه‌م خدا دېب باشینی بلندگه کۉتریب کۉزلرینی اتاق‌نینگ تامیده‌گی بلارلریگه تیکدی، اونینگ قره‌شلری تامدن تشقری چیقیب بهارنینگ یولدوزلی آسمانیگه یېتگن بۉلسه گویا. ایتیله‌دیگن هیچ بیر گپلری قالمه‌گن دېک، کېین ایکاولری هم جیم بۉلیب قالدی بیر نېچه دقیقه. لېکن آته‌م ایتیله‌دیگن گپلر تاپیب و سۉزلریگه دوام بېردی:

- کچالو بیاره‌لری برگله‌گن، بیراق اۉزی توپراق آستیده جوده کیچیک و ضعیف بۉلیب کتّه بۉلمه‌ی قالگن. او بیر آه تارتیب گپلریگه دوام بېردی:
- اساسی بیر ایش‌نینگ فکریده بۉلیشیمیز کېره‌ک.

آنه‌م باشیده‌گی قرسی‌نینگ اۉنگیری بیلن کۉزلرینی سیدیریب:

- نوروز! همانینگ ساغلیغی یخشی اېمس، یامان کسل بۉلگن. دارولر هیچ فایده قیلمه‌یپتی. مرادناملی بیر داکتر جلال‌آباده‌ده کلینیک آچگن دېب ایته‌دی قۉشنیلریمیز. هماگینم کېچه و کوندوز ایسیتمه‌ده کۉیه‌دی. اوچ کېچه و کوندوزدن بېری ایسیتیمه ایچیده کۉییب، الجیره‌یله‌یدی، -دېدی.

او سۉزلریگه دوام بېریب، -بونینگ ساغلیغی حقیده هم بیر اۉیلب کۉرینگ دېب. باشقه اۉزینی توته‌آلمه‌ی کۉزلریدن یاشی جودیره‌ب آقه‌ویردی. ایستیتمه‌نینگ شدتیدن اۉرنیمده بورمیشیب قلتیره‌ب یاتگن مېن، یونگ کۉرپه آستیدن آته‌م‌نینگ ناقولی و پریشانلیگینی کۉردیم.
بووه‌م شیشه‌سی قلین کۉز عینکلرینی کۉزیدن آلیب:
- نوروز، سېنی اېرته بیرار یوموشینگ بۉلسه مېن اۉزیم بیرگمگه آلیب کېته‌من. قنده‌ی هم بۉلسه هماگینه‌نی جاپانلیک کاکامراد آلدیگه آلیب باره‌من. خواطرلنمنگلر. ربیم مهربان دېدی.
آته و آنه‌مگه نیمه یاردم بېره آله‌من دېب اۉزیمچه فکر قیلیب اۉیله‌دیم. هیچ نرسه ذهنیمگه کېلمس اېدی. اۉزیمنی کۉپراق کۉرپه‌گه اۉره‌دیم؛ کېچه‌نینگ بی وقتیگچه اویقوم اوچیب کېتدی. اخر نېگه گۉزل دریامیزنینگ سووی هر ییل کمه‌یب باره‌پتی. ذهنیم بو سوال و باشقه شونده‌ی نېچه سواللرگه مشغول اېدی. پیشانه‌منی بیر تور ساووق تېر باسدی و اوندن سۉنگ تنیم ایسیتمه شدتیدن ینه تیتره‌ی بېردی. بوندن سۉنگ بیر بۉلک قاره بولوت سینگری آغیر اویقو سېکین - سېکین نا معلوم یېردن کېلیب ذهنیم آسمانی گه پرده تشله‌دی. بو اویقو مېنی اۉزیگه اوره‌ب قه‌یېرلرگه آلیب کېتگنینی، اۉزیم هم بیلمه‌دیم کېین. انده - سنده بیر هۉل لتّه بیلن آنه‌م‌نینگ سېویملی قۉللرینی پیشانه‌مده حس قیلردیم.

***

دریاچه‌نی کۉریشگه باریشیم کېره‌ک اېدی. ساووق هوا بېزاوته قیلردی. ققشتغیچ ساووقده تیشلریم

بیر- بیریگه اورردی ایزغیرین شمال مېنی بیزاۋته قیلردی. چیرایلی
دریاچه‌میز اۋتمیشده‌گیدیک شاوویلیب آقمسدی. یالغیز نازک بیر خط سینگری بۋلیب قالگن سوو دریاچه تاشلری آره‌سیدن جوده هارغینلیک بیلن آقردی، شاوویلب آقه‌دېگن دریانینگ سېسی خط سینگری بۋلیب قالگن سوو تاشلری آره‌سیدن شیتیر - شیتیر آقیب بارردی. مېن حتا حس قیلدیم که، در یاچه‌نینگ لبلری قوروق و یاریلیب کېتگن. ارغمچیدیک چوزیلیب قالگن دریاچه سووی ایلان کبی بعضن تېکیس جایلر و بعضن تاشلر آره‌سیدن سودیره‌لیب قه‌یېرگه کېتیب باریشینی بیلمه‌گن حالده شیلدیره‌ب آقردی. یان اطرافیمده کېمسه یۋقلیگینی انگله‌دیم. تیزه‌منی بوکیب اۋلتیردیم یوزیمنی دریانینگ سوویگه یقینلشتیریشگه اولگوردیم. بووم‌نینگ ایتگن گپلرینی اېسله‌یمن. آدملر قدیم - ادیم زمانلرده یوره‌کلری‌نینگ ایتیلمه‌گن سۋز و دردلرینی دریاگه ایتر اېکنلر دېب، قصه قیلیب بېرردی بووم. حلی هم قیشلاق اهالیسی کۋرگن توشلرینی دریاگه ایتیب بېریشی عادی گپ دیر. مېنینگ هم یوره‌گیم بو قصه‌لرنی دریاگه ایتیب بېریشنی قومسه‌یدی.
تیتره‌ب تورگن صورتیم‌نینگ عکسینی سوو یوزیده کۋردیم. یومشاق و سېکین:

- دریاچه، ای گۉزل گینه دریاچه، مېنینگ آوازیمنی اېشیته‌یپسنمی؟ دېدیم.

دریاچه‌ده سوونینگ سېکین حرکتلنیش آوازیدن باشقه هېچ نرسه‌نینگ تاووشی اېشیتیلمسدی. مېن ینه بیر گل دریاچه‌دن اۉتینیب:

ای سووی آز قالگن دریاچه، مېنی اېشته‌سنمی؟ دېب، سۉره‌دیم. جواب آلالمه‌دیم.

- دریانینگ شیلدیره‌ب آقه یاتگن سوویگه تیکیلدیم. ینه هم یوزیده چهره‌منی کۉردیم. بو مرته انیق، سووده اۉزیم‌نینگ کۉزلریمگه تیکیلیب:

- دریاچه، مېنینگ سېسیمنی اېشیته‌سنمی؟ دېب سۉره‌دیم.

مهربان بیر آواز، سوو شیر - شیرلب آقیشی ایچیدن جواب بېردی:

- هه، عزیزیم اېشیته‌من!

تورگن جاییمده تیتره‌ب کېتدیم. اونینگ سېسی آنه‌م‌نینگ آوازیگه اۉخشردی:

- دریاچه، بیله‌سنمی مېن کیم من؟ قیته سۉره‌دیم

- هه، قیزیم. سېن هما سن. گل‌جان‌نینگ قیزه‌لاغی.

یخشی. دریاچه مېنی بوتونله‌ی تانیدی. قنچه قیزیق دیر، آوازی هم آنه‌م نینگ سېسیدېک و آنه‌منی هم تانیدی. البته که آنه‌منی تانیشی کېره‌ک، آخر اونی بار- بار دریاچه بیلن قصه قیلیب و یوره‌ک دردلرینی اونگه ایتیب بېرگنینی کۉرگنمن.

بو اۉشه دریاچه. اۉز سووینی کمه‌یتیریب و عایله‌میزنی قیینچیلیککه قۉیگنی تۉستدن اېسیمگه توشتی. بیزاوته‌له‌نیب و حوصله‌سیزلیک بیلن:

- گۉزل دریاچه، آخر نېگه سووینگی بونچه‌لیک آزه‌یتیردینگ؟ بو ایشینگ بیلن بیزلرنینگ اېکین

یېرلریمیزگه قنچه‌لیک زیان یېتگنیدن سیره خبرینگ بارمی؟
آهنگران قیشلاغی‌نینگ ایکین یېرلری نه‌قدر بوزیلگنینی بیله‌سنمی؟ دېدیم.
دریاچه سکوت قیلیب، بیرار نرسه دېمه‌دی. غضبله‌نیب بقیریب یوباردیم:

- سووی آز بۉلگن دریاچه نېگه جواب بېرمه‌یسن!؟

او حال‌سیزله‌نیب:

- مېنی توشینه‌سن دېب اۉیله‌دیم عزیزیم. مېنینگ هم سوویم کۉپ بۉلگنده انچه مونچه یېرلرنی سوغاریش ایسته‌گیده بۉلگنیم نی بیلمه‌یسنمی؟ دېب سۉره‌دی.
- نېگه بو ایشنی قیلمه‌یسن اونده؟
- چونکه مېنده سوو بۉلیش اۉزیم‌نینگ قۉلیمده ایمس.
- کیم‌نینگ قۉلیده اونده؟
- اۉزینگ بیلمه‌یسنمی؟

بیر آزه اۉیلب، یۉق، تۉغریسینی ایتسم بیلمه‌یمن. کیم دریاچه‌نی سووگه تۉلدیره‌دی؟
ینه دوام بېردیم:

- یۉق، بیلمه‌یمن.

دریاچه مهربانلیک بیلن دېدی:

- مېنینگ یېترلی سوویم بۉلیشی اوچون، بولوتلر تاغلرده کوپ یاغیشی کېره‌ک. بولوتلر تاغلرده یاغمه‌گنده، قنده‌ی قیلیب سوویم بۉلیشی ممکن؟ اۉتگن قیشده هیچ قار یاغمه‌ی قالگنینی اونوتیب قۉیدینگمی؟

اۉزیم‌نینگ گپلریمدن اۉیالدیم.

- اوه... مېنـی کېچیرگه‌یسـن دریاچـه. مېـن جـوده خفـه مـن. یېرلریمیـز سـووی یۆقلیگینی اۉزینـگ بیله‌سـین، آتـه - آنـه‌م قتّیـق خفه‌لـر.

-هه بیله من.

- دېمک اونده بولوت بیلن گپیریشیمیز کېره‌کمی؟
- بولوت بیلن گپیریلسینمی؟ یعنی اۉزینگ هېچ بیر ایش قیله آلمه‌یسنمی؟
- سېنینگچه مېن ایته‌آله‌منمی؟
- بیلمه‌یمن. اساسی بیر ایش‌نینگ فکریده بۉلگین. کۉپراق اۉیلب کۉر!

اۉزیمچه بیر نرسه‌لرنی اۉیلب تورگن چاغده آسمانده بولوت تاپیلدی. شمال‌لی بیر کونده، توستدن آسمانده قاره بیر بولوت تاپیلدی. مېن هم اۉزیمنی تېزده غلغله تېپه‌لیگی اوستیگه یېتکزیب اونگه قره‌ب:

- سـلام ای بولـوت! مېـن هـما مـن. مېنـی تانیسـنمی؟-دېب بقیردیـم.

شمال قتّیق اېسماقده اېدی، بولوت یوریب کېتماقده اېدی. شمال برابریده بیر آز حساس اېدیم. مېنی کۉپ اذیت اېتردی. بلندراق آواز بیلن سوالیمنی قیته‌دن سۉره‌دیم بولوتدن. بولوت اېسه:

- سـلام هـما، هـه، سـېنی تانییمـن. سـېن گل‌جـان و نوروزنینـگ قیزیسـن، -دېـب جـواب قه‌یـتردی.

سۉره‌دیم:

ـ نېگه آوازینگ آته‌م نینگ سېسیگه اۉخشه‌یدی.

- راسـتمی؟ سـېن شـونده‌ی دېـب اۉیله‌یسـن عزیزیم!

هر کیم مېنینگ آوازیمنی آته‌سی‌نینگ سېسیگه اوخشه‌تیشی ممکن دېب، گپلریگه دوام بېردی:

- جـواب قیترگنینـگ اوچون رحمت سـېنگه، لیکـن مېنینگ سـېندن شـکایتیم بار.

- مېندن؟ نېگه؟
- آخر هر يېرده ياغەسن ليكن نېگه درياچەنينگ سووی باش بولاقلری چيقەديگن تاغلرده ياغمەيسن؟ اېکيزارلريميز حاصلی کمەييب، بيارەلر قوريب بارەيتگنينی بيلەسنمی اۆزی؟ آتەم، آنەم و بووم نه قدر خفه اېکنليکلرينی بيلەسنمی؟ نېگه اۆتگن قيشده کۆپ ياغمەدينگ؟ آهنگران قيشلاغیٰنينگ يېرلری قنچه زيان کۆرگنيدن خبرينگ بارمی؟

بولوت جيم توريب هېچ بير نرسه دېمەدی. غضبلەنيب بقيريب يوبارديم ينه:

- نېگه جواب قيتيرمەيسن ای قاره بولوت؟

او آراملیک بيلن:

-عزيزيم! اۆزينگ مېنی توشونەسن – دېب، اۆيلەديم. مېن هم کۆپراق ياغيب درياچەلرنی سووگه تۆلديريشنی ياقتيريشيمنی بيلمەيسينمی؟

- خی نېگه اونده بو ايشنی قيلمەيسن؟
- چونکه نه سوو بار، نه حرکت قيليش اۆزيمنينگ قۆليمده.
- خی کيم نينگ قۆليده؟
- اۆزينگ بيلمەيسنمی؟

يۆق، تۆغريسی بيلمەيمن. بولوتلرنی کيم حرکتگه کېلتيرەدی؟ سۆرەديم.

- یۉق، بیلمه‌یمن.

بولوت مهربانلیک بیلن دېدی:

- مېنده سوو کۉپ بۉلیشی اوچون، قویاش دېیرلی دریا اوستیگه پارلب توریشی کېره‌ک. شمال مېنی تاغلر ساری آلیب باریشی شرط. اگر شمال مېنی باشقه جایلرگه آلیب کېتسه، دریاچه‌لر سوولری چیقه‌دیگن تاغلرده قنده‌ی قیلیب یاغیشیم ممکن؟

اۉزیم نینگ گپلریمدن اویلدیم و تینچلنتیروچی آهنگده:

- اوه... ای مهربان بولوت مېنی کېچیرگه‌یسن. مېن جوده خفه‌من. اېکین یېرلریمیز سووی یۉقلیگینی اۉزینگ یخشی بیله‌سین و آته - آنه‌م هم جوده خفه‌لر.

-هه، بیله‌من.

- دېمک اونده شمال بیلن گپیریشیمیز کېره‌کمی؟

او عجبله‌نیب:

- شمال بیلن گپیره‌سن؟ یعنی اۉزینگ هېچ بیر ایش قیله آلمه‌یسنمی؟ دېب سۉره‌دی

- قنده‌ی، قیله آله‌من؟

بیلمه‌یمن. اساسی بیر ایش فکریده بۉلیشیمیز احتمال یخشی بۉلسه. کۉپراق اۉیلب کۉر!

توستدن قتّیق شمال اېسدی و بولوتنی اۉزی بیلن آلیب کېتدی. بقیریب یوباردیم:

- سلام ای کوچلی شمال! مېن هما من. مېنی تانیسنمی؟ آوازیمنی اېشته‌سنمی؟

شمال حوصله‌سیزلیک بیلن:

- حاضر مصروف من. کوتیب تور تېزده قیته‌من، -دېب جواب بېردی

قنچه قیزیق، اَ. شمال‌نینگ سېسی آته‌م‌نینگ آوازیگه اوخشه‌یدی. شمال تیزده قیتدی.

- سلام ای شمال! مېن هما من. مېنی تانیسنمی؟ دېدیم.

قلتیرردیم. اۉشنده‌ی که بووم یوته‌لیب تماغینی اوزاق قیرگنی کبی، شمال هم یوته‌لیب تماغینی قیریب دېدی:

- هه. سېن هما سن، تانیمن. بابا مهراب‌نینگ نبیره‌سی، گل‌جان و نوروزنینگ قیزی سن.

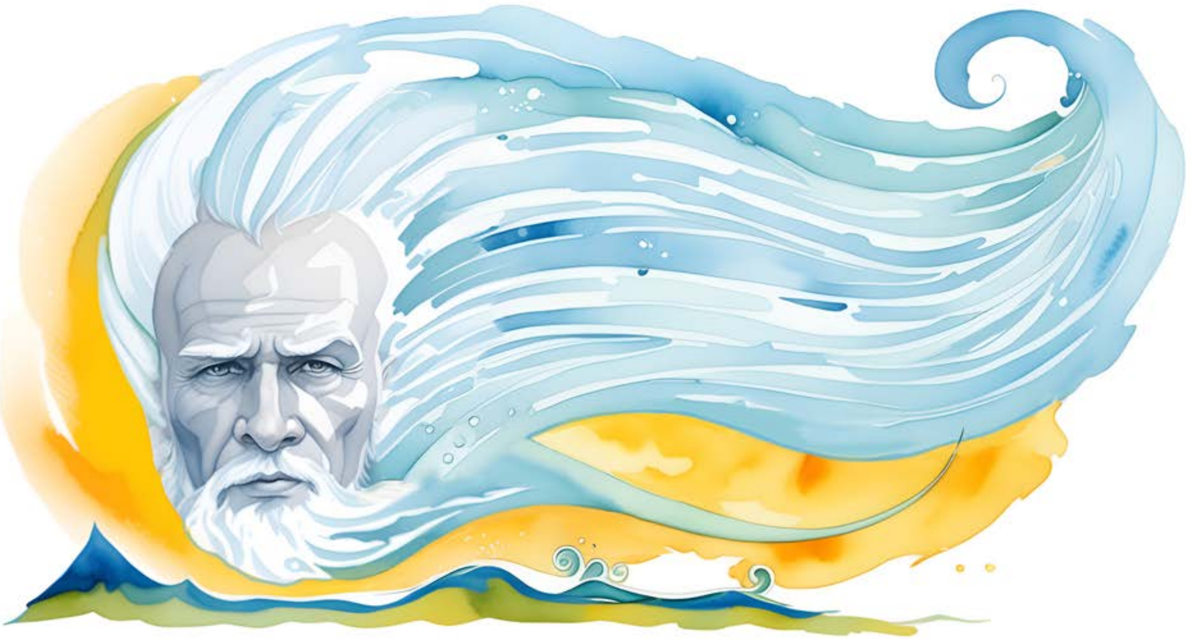

- نېگه آوازینگ بوقدر بووم‌نینگ سېسیگه اۉخشه‌یدی؟
- بیلمه‌یمـن. احتـمال بووه‌نگنـی کـۉپ یخشـی کۉرسـنگ، شـو اوچـون بونـده‌ی اۉیله‌یسـن.
- شـونده‌ی بۉلسـه. جـواب قیترگنینـگ اوچـون رحمـت. لیکـن، مېنـی سـېندن شـکایتم بار.
- مېندن؟ نېگه؟
- نېگـه شـونچه‌لیک کـۉپ خطـا قیله‌یپسـن؟ نېگـه دریاچـه اونـدن ایلدیـز آلوچـی مهربـان بولوتنـی تاغلـر سـاری یېتکلـب آلیـب بارمه‌یسـن؟ بیزنینـگ اېکیـن یېرلریمیزنینگ حاصلـی سـېنینگ اېسـه دېگـن شـمالینگگه باغلیقلیگنـی اۉزینـگ بیلیشـینگ کېـره‌ک. یېرلریمیـزده سـووی یـۉق. آتـه، آنـه‌م و بـووم خفه‌لـر. اگـر بیـر آز اۉیلـب کۉرسـنگ، قیشـده هـم مهربـان بولوتنـی تـاغ اوسـتلریگه آلیـب بارمه‌گنینگنـی اېسله‌یسـن. نېگـه قوریگـن دریاچه‌گـه یوره‌گینـگ کۉیمه‌یـدی؟ کاکا ادریـس و باله‌لـری آهنگـران قیشـلاغیدن کۉچیـب کېتدیلـر. تۉسـتدن شـمال سـکوت قیلیـب و اېسیشـدن توختـه‌دی. او هېـچ بیـر نرسـه دېمـه‌دی: غضبله‌نیـب ینـه بقیریـب یوباردیـم.
- نېگه جواب بېرمه‌یسن ای جیمگینه تیکیلیب تورگن شمال؟

او، تینچله‌نیب دیدی:

- مین اؤزینگ توشینه‌سن دیب اؤیله‌دیم، عزیزیم هما. مین تاغلرگه آلیب باروچی بولوتلر قنچه کؤپ یاغیب و دریاچه‌نی هر دایم سووگه تؤلدیریب توریشنی قنچه‌لیک یاقتیریشیمنی سین بیلمه‌یسنمی؟
- اونده، نیگه شو بیر ایشنی قیلمه‌یسن؟
- حتی شمال نینگ حرکتی هم اؤزی‌نینگ قؤلیده ایمسلیگینی بیلیشینگ کیره‌ک عزیزیم.
- خی کیم نینگ قؤلیده دیر؟
- اؤزینگ بیلمه‌یسنمی؟

اؤزیمچه اؤیله‌دیم. یؤق، تؤغریسی بیلمه‌یمن. شمالنی کیم حرکتگه کیلتیره‌دی؟ دیدیم:

- یؤق، بیلمه‌یمن.

شمال مهربانلیک بیلن خودی بووم نینگ آوازی و گپیرگنیدیک قیلیب دوام بیردی:

- مینده پیترلی کوچ بؤلیشی و بولوتلرنی دریالر اوستیدن کؤتریب تاغلرنینگ چؤقی‌سیگه آلیب چیقیش اوچون، قویاش‌نینگ یاروغی کؤپ تیگیشی کیره‌ک. مین قویاش‌سیز اصلا حرکت قیله آلمه‌یمن. بونی بیلمس ایدینگمی؟ مینگه بوتون کوچ و قوتنی منه شو قویاش بیریب توره‌دی و اوزاق یؤنه‌لیشلرنی هم بیلگیله‌یدی. قویاش مینگه چؤل ساری ایسگین دیسه، مین قنده‌ی قیلیب تاغلر چؤقیسی سری باره آله‌من؟

ایتیگن سؤزلریم اوچون اویه‌لیب:

- او... ای مهربان شمال، مینی کیچیر. دیمک، مین جوده خفه‌من. ایکینزارلریمیز سوو یؤقلیکدن قوریب کیته‌پیتی آته - آنه‌م جوده خفه‌لیگینی اؤزینگ یخشی بیله‌سن کو؟ دیدیم.
- هه بیله‌من. ایکاولرینی هم تانیمن عزیزیم.
- دیمک اونده قویاش بیلن گپیریشیم کیره‌کمی؟

شمال عجبله‌نیب سؤره‌دی:

- قویاش بیلن گپیره‌سن؟ یعنی اؤزینگ نینگ قؤلیگندن بیرار ایش کیلمه‌یمی؟

سؤره‌دیم:

- ایته آله‌منمی؟

شمال دېدی:

- بیلمه‌یمن. اۉیلب کۉرگین!

مېن جوده چرچه‌گن اېدیم. آیدین بیر کونده، قویاش بیلن گپیریش اوچون کوتیشیم کېره‌ک اېدی. نهایت اۉشه کون هم یېتیب کېلدی. مېنینگ کوچ‌سیز تنه‌م قویاش نینگ پارله‌شی و ایسغلیگینی اۉته کۉپ یاقتیرردی. اۉزیمنی تاغ نینگ اوستیگه یېتکزیب بلند آوازده:

- سلام ای پارلاق قویاش! مېن همامن. مېنی تانیسنمی؟ سېسیمنی اېشته‌سنمی؟

-دېب بقیردیم.

قویاش مهربانلیک بیلن:

- هه تانیمن. سېن هماسن. گل‌جان و ماما نوروزنینگ قیزی و بابا مهراب‌نینگ نبیره‌سیسن، تانیمن دېیه جواب قه‌یتردی. و قویاش‌نینگ آوازی خودیگینه اۉزی‌نینگ سېسیگه اۉخشردی. هر قنچه اۉیله‌دیم، اونینگ سېسینی باشقه بیراونینگ آوازیگه اۉخشته آلمه‌دیم.

- جواب قه‌یترگنینگ اوچون رحمت. لېکن، مېنی سېندن شکایتیم بار.

قویاش:

- مېندن؟ نېگه؟ - دېدی.

- قچانگچه ناتۉغری پارله‌یسن؟ بېچاره شمالنی نېگه نا تۉغری تامانگه یۉنلتیره‌سن؟ نېگه بولوتلرنی دریاچه نینگ باش بولاقلری یېرلشگن تاغلر ساری آلیب باریشگه

قۉیمه‌سین؟ کچالو پللری حاصلی قوریب اۉرته‌دن کېتیشیگه سبب بۉلگنینگ اېسینگده بۉلسین. اگر بوییل کچالولرنی ساته آلمه‌سک، دېمک آته‌م قنده‌ی قیلیب اۉن و شکر ساتیب آلسین؟ اۉتگن قیشده هم شمالگه بولوتلرنی تاغ اوستلریگه آلیب باریش اوچون بویروق بېرمه‌گنینگنی اونیتدینگمی؟

مېن دریاچه‌نی کۉردیم و اونینگ حالیگه یوره‌گیم کۉیدی. نېگه سېنینگ یوره‌گینگ کۉیمه‌سین؟

قویاش بیرار نرسه دېمه‌دی جیمگینه توردی. کۉپراق غضبله‌نیب بقیریب یوباردیم:

- ای اۉز باشیمچه قویاش نېگه جواب بېرمه‌یسن؟

او سېکینگینه دېدی:

- مېن، اۉزینگ توشونه‌سن دېب اۉیله‌دیم عزیزیم.

اۉزیمچه اۉیله‌دیم. نیمه نرسه‌لرنی توشونیشیم کېره‌ک؟ دېدیم:

- ای قویاش نیمه نرسه‌لرنی توشینیشیم کېره‌ک؟

او یومشاق آهنگده:

- عزیزیم، قویاش بۉلیش‌نینگ هم اۉزیگه خاص چېکلاولری بارلیگینی بیلیشینک کېره‌ک. اگر مېن بیر دقیقه هم سېن ایسته‌گنده اۉزینگ درک قیله‌سن دېب حرکت قیلسم، بیله‌سنمی نیمه حادثه یوز بېره‌دی؟

سۉره‌دیم:

- نیمه واقعه یوز بېره‌دی؟

جواب بېردی:

- اۉنلب اولکه‌ده سوو تاشقینی یوز بېره‌دی و ایریم جایلرده قورغاقچیلیک یوز بېره‌دی. قطبی موزلر ییریب کېته‌دی و دریالر سووی سطحی یوقاری کۉتریلیب کېته‌دی. اۉرمانلر آلاو آله‌دی. توفان و سوو تاشیشیدن کۉپگینه باله‌لر مهاجر بۉلیشی ممکن. اېندی مېنگه ایت، بو ایشنی قیله‌یمی؟

شاشیلیب دېدیم:

- یۉق، یۉق مهربانیم قویاش، مېن باشقه‌لر زیان کۉریشینی ایسته‌مه‌یمن. مېن فقط‌گینه دریاچه‌میزده سوو بۉلیشی و اېکین یېرلریمیز یخشی حاصل بېریشنی

خواهلردیـم.

قویاش اونگه معنیلی باقیب، -دېیدی:

- حقیقتن شونده‌ی؟
- البته که
- بیراق نېگه اونده اساسی بیر حل یۉلی نینگ فکریده اېمس سن؟

قویاش نینگ مقصدی نیمه اېکن؟ -دېدیم اۉز- اۉزیمگه. حقیقتن نیمه ایش قیلیشیم کېره‌ک؟ سۉره‌دیم:

- مثال اوچون قنده‌ی یۉل؟
- بیلمه‌یمـن. اساسـی و دایمـی بیـر حـل یـۉل نینـگ ایزیـدن بـۉل. کۉپـراق اۉیلـب کـۉر! اونوتمـه حتـی مېـن هـم طبیعتنـی اۉزگرتیـره آلمه‌یمـن. قـۉی همـه نرسـه اۉز انتظامیـده تورسـین.

باشقه بیر سوال سۉره‌ماقچی بۉلگنیمده، قتّیق بیر شمال اېسیب کتّه بیر قاره بولوت قویاش یوزینی قاپله‌دی. بیر آزدن سۉنگراق قاره بولوت آسمانده ترقه‌لیب کېتدی و پارلاق قویاش سېکین - سېکین باتیب تاغلر آرقه‌سیده بېکیندی.

***

قپقرا تون‌نینگ بی وقتیده کۉزلریمنی آچیب قره‌سم، آته‌م، آنه‌م و بووم باش ساریمده اۉلتیرگن ایکنلر. ایستیتمم بار ایدی حلی هم بووم قۉلیده هۉل قیلینگن رومالنی پیشانه‌مگه قۉیگن ایدی. دریاچه، بولوت و قویاشنی کۉرگنیم ماجراسینی اولرگه ایتیب بیردیم. او جوده هوشیار و توشینگن آدم دیر. سۉزلریمگه ایشاندی و مینگه:

- توره‌جانیم، ایرته انشاءالله کاکامرادنینگ آلدیگه آلیب باره‌من. انشاءالله ساغه‌لیب کیته‌سن، دیدی.

کاکامراد جاپانلیک بیر داکترنینگ آتی دیر او ننگرهار ولایتیده محل اهالیسیگه کلینیک آچیب باله‌لرنی دواله‌یدی. بامیان و ننگرهار یۉلیده، بعضیده کۉزیم آچیلیب کیتر ایدی، اۉزیم‌نینگ الاوده کۉیه‌دیگن و ایستیتمه‌لیک تنیمنی بووم‌نینگ قوچاغیده کۉردیم. او مینی ایسیق بیر قدیفه‌گه اوره‌گن ایدی موترنینگ آرقه‌سیده‌گی اۉریندیقده قوچاغیده بغریگه باسیب کیلردی. آنه‌م هم بیزلر یانیمیزده ایدی. کلینیک جوده تیقین و گوجوم ایدی. احتمال نیچه ساعت اۉتگندن سۉنگ کۉزیمنی ینه بیر گل آچدیم، بو یۉله قرشیمیده تورگن اۉرته بۉیلی و آق لباس کییب تورگن اۉرته یاش بیر کیشینی کۉز اۉنگیمده کۉردیم. آنه‌م اویغانگنیمنی حسس قیلدی و سیکین - استه مینگه:

- منه شو کیشی کاکامراد، دیدی.

کاکامراد مینی قونت بیلن طبی کۉریکدن اۉتکزیب و بوومگه محرقه ایکنیمینی ایتدی. دریاچه‌نینگ سووی افلاس بۉلگنی اوچون قینه‌تیلگن سوو کۉپراق ایچیشمینی توصیه قیلدی. او، جوده یخشی تاتلی لهجه‌ده گپیریب:

- خواطرلنمه هماجان، استه - سیکین ساغه‌لیب کیته‌سن. نیچه‌ته گولی و بیرگینه پیچکاری بیرسم نیمه دیسن؟ دیب، سۉره‌دی.

بو آواز مینگه تانیش ایدی. گویا آلدینلری هم سیسینی ایشیتگندیم. او کولیمسیره‌ب نسخه یازدی. کاکامراد میندن بیرار نرسه ایتیب بیرماقچی بۉلگنیمی سۉره‌دی و مین ایسه دریاچه، بولوت و قویاش بیلن بۉلگن اوچره‌شوو ماجراسینی اونگه ایتیب بیردیم. بیرینچی او ایشانمس، -دیب قۉرقدیم، لیکن سۉزلریمنی دقت بیلن ایشیته یاتگنیگه متوجه بۉلدیم. او مینگه:

- تۉغریسینی ایتسنگ، نیمه ایش قیلیشینگ کیره‌ک لیگینی مین هم بیلمه‌یمن. لیکن جاپان‌نینگ قدیمگی ایرتکلریدن بیرینی سینگه ایتیب بیره‌من. احتمال بو سینگه یاردم بیرر، -دیدی.

***

اکیرا و فوجی تاغی ایرتگی

بیر بار ایکن، بیر یوْق ایکن قدیم زمانلرده فوجی نومی قیشلاغیده اکیرا ناملی بیر چوپان باله یشه‌گن ایکن. اونینگ آنه‌سی وفات قیلگن ایکن. او، اوگی آنه‌سی بیلن کوْپراق مواجه بوْلمسگی اوچون، تاغلرگه باریب سورولرینی اوْتله‌تر ایکن. باله‌کی هر کون ایرته‌لب وقت اوچ‌ته اوْغلاق، بیش‌ته قوْی، ایکی سیگیر و بیر ایشک بیلن اوییدن چیقیب کیچقورونگچه تاغلر و دله‌لرده بولرکن. باله‌کی استه - سیکین یالغیزلیککه اوْرگنه‌بیریبدی، لیکن بعضن کوْپ زیریکر ایکن. نهایت، یالغیزلیککه عادت قیلیش هم آسان ایش ایمس. کونلردن بیریده کیمسه‌سیزلیکدن ایچی قیسیلگن اکیرا چوپان بیر تاش‌نینگ اوستیگه چیقیب بلند آوازده:

- ای فوجی تاغی، سین هم مینیدیک زیریکه‌سنمی؟ دییه بقیریدی.

تاغ ایچیده اوره‌گن آوازده:

- زیریکه‌من... ایچیم سیقیله‌دی... سیقیله‌دی.

باله‌کی تاغ‌نینگ هیبتلی سېسی و جوابیدن قۉرقیب بیرگینه تاش‌نینگ آرقه‌سیده یاشیندی. او نېچه دقیقه‌دن سۉنگ قۉرقوویگه غلبه قیلدی. اکیرا ینه بیر یۉله تاش‌نینگ اوستیگه چیقیب:

- فوجی تاغی، کېل ایکاّویمیز اۉرتاق بۉله‌میز. دېب بقیردی.

تاووش ینه بیر بار تاغ ایچیده ینگره‌بدی:

اۉرتاق بۉله‌یلیک... اۉرتاق بۉله‌یلیک... اۉرتاق بۉله‌یلیک... اۉرتاق بۉله‌یلیک.

اۉشه کوندن سۉنگ، باله‌کی فوجی تاغی بیرگه دوست بۉلدیلر. بعضن اکیرا تاغدن سۉره‌بدی:

- فوجی تاغی، سینگه توله‌ی چالیب بیره‌یمی؟

- هه، چالیب بیر.

چالیب بیر... چالیب بیر... چالیب بیر.

و چوپان باله‌کی فوجی تاغی‌گه توله‌ی چالیب بیریبدی. تاغ هم چوپان باله هم خورسند بۉلیبدی. کونلری خوشلیک بیلن اۉتردی. بهار کونلریدن بیریده، چوپان باله قیزیلچه کۉچتی (نهالی)نی فوجی

تاغیگه ساوغه کېلتیریبدی.
تاغ فوجی قیزیلچه کوچتینی مهربانلیک و صمیمت بیلن قبول قیلیبدی و باله‌کی اونی تاغ‌نینگ اېتگیده اېکیبدی و اؤزی اېسه بیر نېچه وقت سوروی بیلن هادانو قیشلاغیگه کؤچیب کېتیبدی. تاغ یامغیر کوتر اېدی. او هم چوپان باله‌گه بیر ساوغه بېرماقچی اېدی؛ لېکن باشقه تاغلر کبی اونینگ بغریده بایلیک یؤق اېدی. اؤشه ییل یامغیر هم یاغمبدی و قیزیلچه نهالی هم کون‌سایین قوریب قاله‌ویریبدی. فوجی تاغی جوده خفه بؤلیبدی. او کون بؤیی یوقاریدن قیزیلچه کوچتی ساری باقر اېکن و هیچ بیر ایش قؤلیدن کېلمس اېکن. نهایت قیزیلچه کؤچتی قوریب قالیبدی. تاغ اؤرتاغی اکیرانی جوده کؤپ ساغینگن اېکن. تؤستدن تاغ یان اطرافیده هیبتلی بیر سېس یینگره‌بدی. اؤپقان یوز بېریبدی و فوجی تاغی ییغله‌ی بیریبدی. تاغ نینگ ایسیق یاشلریدن نېچه ته بولاق قؤرغان‌دن آقیب چیقیبدی و باله‌کی هادانو قیشلاغیدن قه‌یتگنده، قیزیلچه نهالی بؤلگن یېردن ساووق سوو بولاغی آقیب چیقیبدی و نریراقده باشقه نېچه‌ته قیزیلچه کؤچتی کؤکریب چیقیبدی. چوپان باله‌کی نېچه دقیقه اؤزیچه اؤیلبدی. بولاقدن بیر آز پستراقده، یومشاق بیر جایده سوونینگ دمیده بیر قنچه

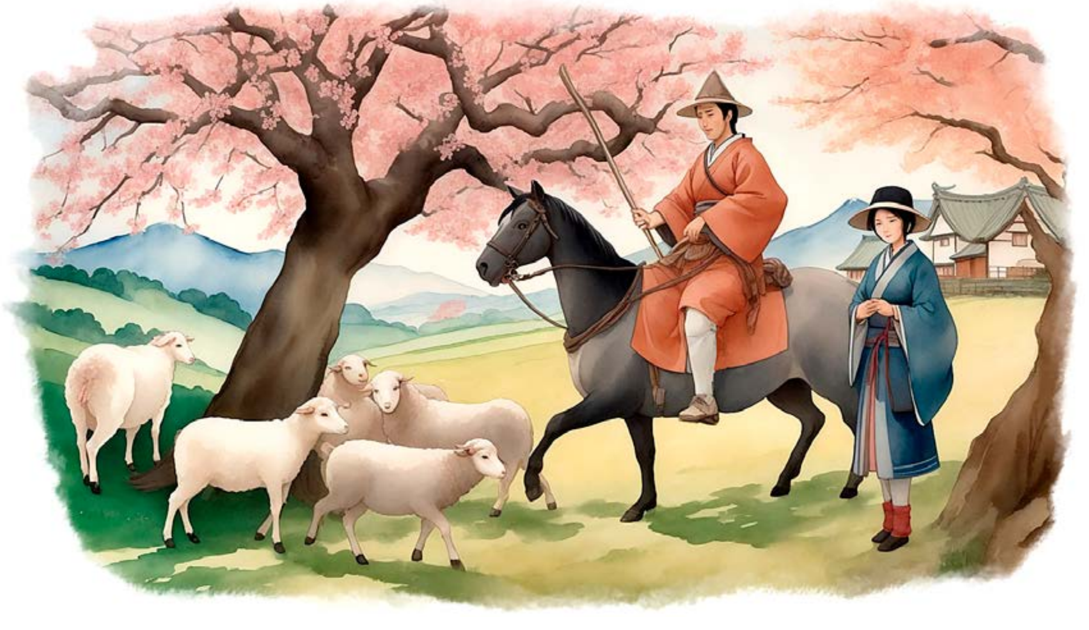

تاشلرنی تېریب سوو بندی توزه‌تیبدی. سوو توغانی (بندی) سېکین – سېکین سوودن تۉلیبدی و تېوره‌گیده‌گی یېرلرنی سوو آستیگه آلیبدی. باله‌کی بند اطرافیده دهقانچیلیک و باغدارچیلیک قیله باشلبدی. نېچه ییلدن سۉنگ، چوپان باله تاغ اطرافیده سوولی یېرلر و یم شیل باغلرگه اېگه بۉلیبدی. شونینکدېک او، یوزلب قیزیلچه درخت‌نینگ اېگه‌سی بۉلگن. اکیرانینگ اربابی بۉلگن. اکیرا، هادانو قیشلاغیده‌گی چیرایلی بیر قیز بیلن اویلنه‌دی. اوندن کېین، هر ییل سورویی، باغی، اېکین یېرلری حاصلی و فرزندلری کۉپه‌یب کېتیبدی.

کاکامراد دوام اېتیبدی:

-حوت آییده، تاغ فوجی اېتکلری جاپان‌نینگ اېنگ گۉزل طبیعتلی منظره‌لریدن بیریلگه ایلنه‌دی. او یېرده‌گی قیزیلچه گللری عجایب چیرایلی چقنه‌یدی. دېمک، اوشبو سوو توغانی حلی یۉق، لېکن جاپانلیک کېکسه اېرکک و قری کمپیرلر انیق جایینی سیزلرگه کۉرسته آله‌دیلر.

بو سېسنی قه‌یېرده ایشیتگنمن دېب اۉزیمچه اۉیله‌دیم. کاکامراد بیر توخته‌لیب:

- سېنینگچه، اکیرا دریاچه، بولوت و قویاش آلدیگه باریب اولردن بیرار یاردم سؤره‌یالمسمیدی: البته که سؤره‌یالردی، لېکن او بو ایشنی قیلمه‌دی، دېدی. کاکامرادنینگ یاقیملی تاووشی مېنی اکیرا و فوجی تاغی حکایه‌سیگه غرق ایتگن ایدی. هه، اېندی بیلدیم. بو سېسنی قویاش آغزیدن اېشیتگن ایدیم. قنچه یخشی ایرتک ایدی. ای کاش کاکا مراد باشقه بیر نېچه ته باشقه ایرتک ایتیب بېرسه ایدی، لېکن تشقریده اونی کؤپگینه آدملر کوتیب تورگن ایدیلر. او مېنی ایرکله‌تدی دارو بېریب پیچکاری قیلگندن سؤنگ، بامیان تامان جؤنه‌دیک. یؤلده،

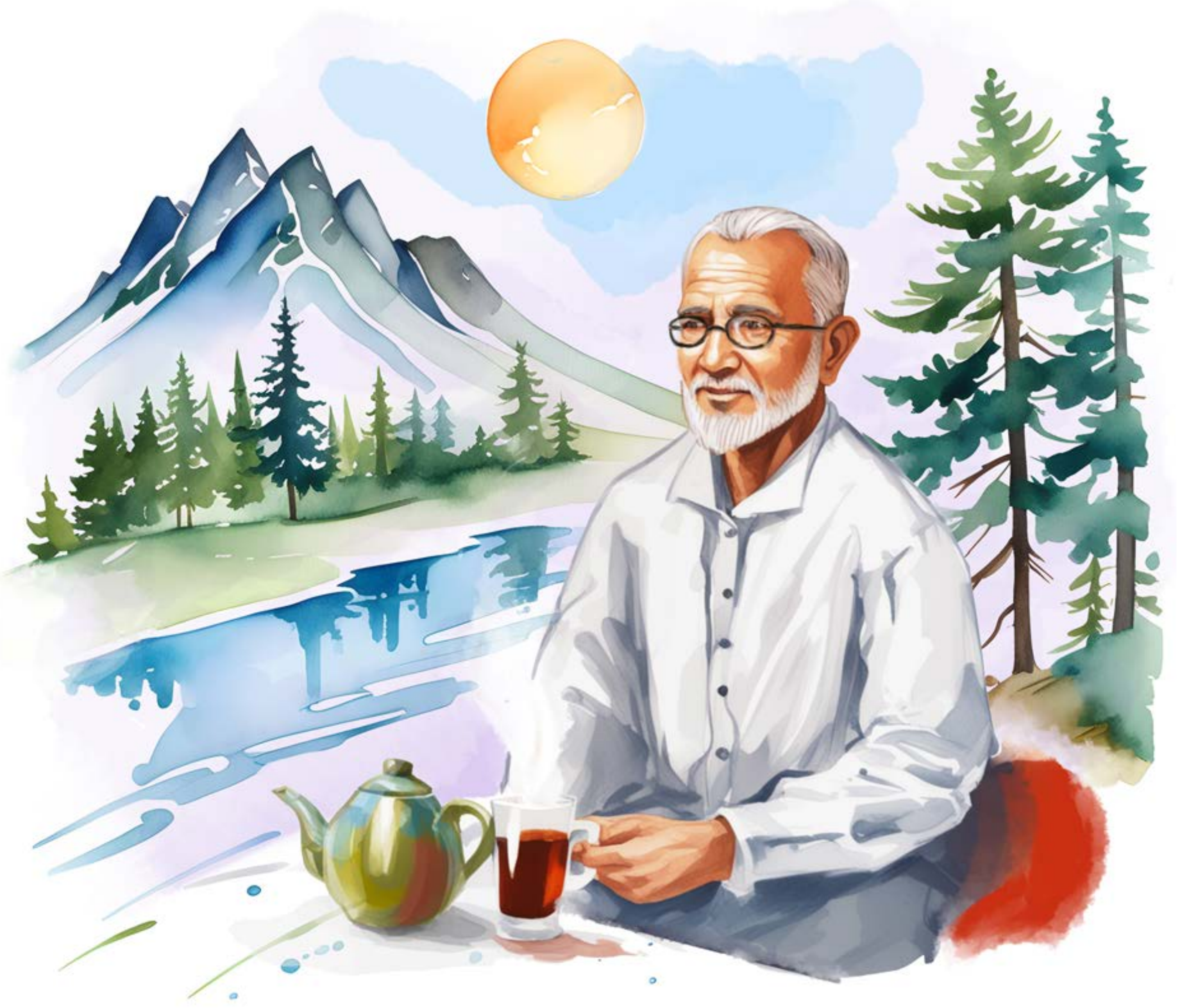

هر وقت کؤزیمنی آچگنیمده، اکیرا و فوجی تاغی اېرتگینی اېسلردیم. آخر، تاغ فوجی نینگ بغریده بایلیک و مروارید یؤقلیگی گه قرمه‌ی، سوو بولاقلرینی جاری اېتیش بیلن اؤرتاغینی بای قیلدی. کېچه اویغانگنیمده، بامیانده اوییمیزده اېدیم.

بوومدن سؤره‌دیم:

- بووه، قدیم زمانلرده تاغلر هم گپیردیمی؟

بووم قؤلینی پیشانه‌م گه قؤییب:

-اوه... خداگه شکر، - دېدی.

و دوام بېردی:

- هه، قدیم زمانلرده تاغلر، درختلر و دریالر هم گپیرردی.
- حلی نېگه گپیرمه‌یدی؟
- چونکه حلی بیزلرنینگ طبیعت بیلن گپیریش اېسمیزدن چیققن. اولر بیزلر بیلن گپیره‌دی، لېکن بیزلر توشینمه‌یمیز.

آدم بووه‌سی دېک همه نرسه‌نی بیلسه قنچه یخشی. کاکامراد بېرگن دارولرینی کېچه ایچیب اوخله‌دیم. اېرته‌لب وقت اویغانگنیمده، هنوز قویاش چیقمه‌گن اېدی. قتّیق ساووقدن تیشلریم بیر-بیریگه تیگیب تیترردیم. یغاچدن یسلگن اېشیکنی سېکین یاپدیم و بودا هیکللری تامان یؤل آلدیم. استه - سېکین بامیان هیکللری یانیده‌گی یؤلکلرگه باردیم. آیاقلریم کوچ‌سیزلیک حس قیلردی لېکن اېندی ایستیتمم یؤق اېدی. تاش تېپه‌لیگی‌نینگ یوقاریسیگه چیقیب باردیم. قویاش هم تاغ آرقه‌سیدن میلتیره‌ب چیقردی. بلند آوازده:

- سلام قویاش! یخشی پارله سین اۉز ایشینگه ییت و مین اۉز ایشیمگه.

قویاش کولیمسیره‌ب باقه‌دی دیب حس قیلدیم. اویگه قیتگنیمده، آنه‌م ایرتنگ چایینی تیارله‌گن ایدی. ایکینزاردن قه‌یتگن آته‌م خورسند. اونینگ اۉیله‌گنیدن فرقلی اوله‌راق، بو ییل حاصللر هم اونچه یامان ایمس ایدی. قه‌ییرده بیر سوو توغانی قوریش ممکن و قنچه خرجتی بار دیب اۉزیمدن سۉره‌ردیم. اگر اونینگ معین جایینی تاپگنیمده، حتمن ریجه‌منی اۉقیتووچیم بیلن شریک قیله‌من او موضوعنی مکتب مدیریگه ایته‌دی و مدیر هم باشقه‌لرگه. نیچه کیشی قۉلمه قۉل بۉلگنده، حتمن کتّه بیر ایش بجریله‌دی. بیرارته کیچیک سوو توغانی قورگنیمیزده، قیشلاق‌نینگ سوو قیینچیلیگی برطرف بۉله‌دی. آخر، جاپانلیک اکیرا بو ایشنی عصرلر آلدین یالغیز اۉزی بجرگن ایکن، دیمک مین هم کوشش قیله‌من.

گهواره نینگ باشقه کتابلری

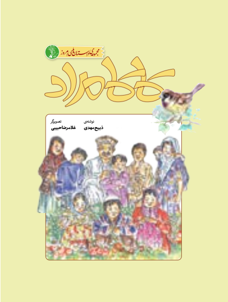

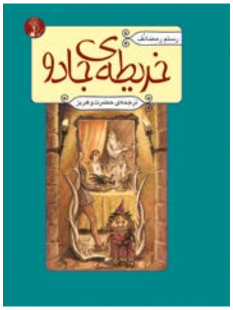

بو کتابنی چاپ قیلیش و ترقه‌تیش "کتاب کابل" آرقلی بجریلگن دیر.

بو کتاب و گهواره نینگ باشقه کتابلرینی قوییده‌گی بیلگیلردن قؤلگه کیلتیره آله‌سیز:

www.gahwara.org | www.kabulbook.store

KAKA MURAD TELLS A STORY

ZABIH MAHDI

TRANSLATOR: MOHAMMAD HASSAN TOLQIN

ILLUSTRATOR: RUSTAM RAMAZAN

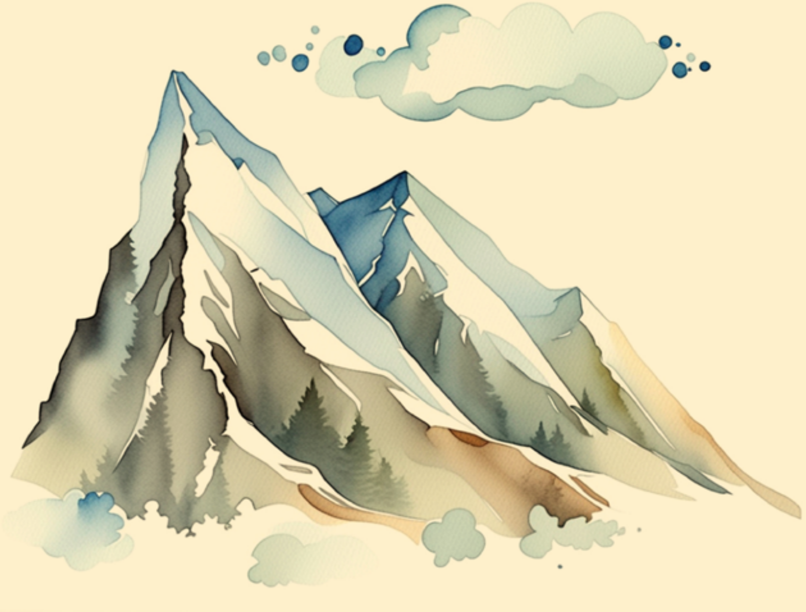

9 781312 157453

www.gahwara.org